

# Präglas utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög av privatoffentliga partnerskap?

En studie av Lund NE/Brunnshög

# Abstract

Samarbete mellan offentliga och privata aktörer blir allt vanligare och det innebär bland annat att den offentliga verksamheten organiseras annorlunda än tidigare. Förvaltningen bedriver sin verksamhet genom horisontella relationer och detta benämns *governance*. En form av *governance* är privatoffentliga partnerskap som innebär att offentliga och privata aktörer går samman för att lösa problem. Ett område där det förekommer privatoffentliga partnerskap är inom stadspolitik. För att belysa dessa aspekter, det vill säga *governance*, privatoffentliga partnerskap och stadspolitik har vi valt att göra en empirisk fallstudie av utvecklingsprocessen av Lunds kommuns urbana utvecklingsprojekt Lund NE/Brunnshög. Vi har studerat fyra aktörer som varit involverade i utvecklingsprocessen. Vi har gjort en teorianvändande studie och utgångspunkten för vår uppsats har varit offentliga dokument och intervjuer. I studien har vi prövat vår hypotes: Det förekommer privatoffentliga partnerskap i utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög. Resultatet av vår studie visar att utvecklingsprocessen präglas av privatoffentliga partnerskap.

*Nyckelord:* Lund NE/Brunnshög, *governance*, privatoffentliga partnerskap, stadspolitik.

*Antal ord:* 9 917

# Innehållsförteckning

<b>1 Inledning</b> .....	<b>1</b>
1.1 Syfte och frågeställning .....	2
1.2 Avgränsning .....	2
1.3 Teoretisk ansats.....	2
1.4 Disposition .....	3
<b>2 Metod och material</b> .....	<b>4</b>
2.1 Metod .....	4
2.2 Material .....	4
2.2.1 Offentliga dokument .....	5
2.2.2 Intervjuer.....	5
<b>3 Teori</b> .....	<b>7</b>
3.1 <i>Governance</i> .....	7
3.2 Privattoffentliga partnerskap.....	8
3.2.1 Bakgrund.....	8
3.2.2 Syfte med privattoffentliga partnerskap.....	9
3.2.3 Första modellen: Nätverk – en styrnings- och regleringsmodell.....	10
3.2.4 Andra modellen: Två dimensioner av privattoffentliga partnerskap .....	10
3.2.5 Problematik med partnerskap .....	11
3.3 Stadspolitik .....	12
3.3.1 Bakgrund.....	12
3.3.2 Syfte med stadspolitik.....	12
3.3.3 Stadspolitik och privattoffentliga partnerskap .....	13
<b>4 Lund NE/Brunnshög</b> .....	<b>14</b>
4.1 Bakgrund.....	14
4.2 Översiktsplaner och ramprogram.....	15
4.2.1 Lunds kommuns fördjupade översiktsplan från år 1999 .....	15
4.2.2 Lunds kommuns ramprogram från år 2006 .....	15
4.2.3 Lunds kommuns översiktsplan från år 2010.....	16
4.3 Lunds kommun, Lunds Universitet, Region Skåne och IKANO Fastigheter.....	17
4.3.1 Aktörerna .....	17
4.3.2 Samarbetet .....	18

4.3.3	Syfte med samarbete .....	20
<b>5</b>	<b>Analys och slutsats .....</b>	<b>22</b>
5.1	<i>Governance</i> och Lund NE/Brunnshög .....	22
5.2	Privatoffentliga partnerskap och Lund NE/Brunnshög .....	23
5.2.1	Syfte med privatoffentliga partnerskap och Lund NE/Brunnshög .....	23
5.2.2	Två modeller över partnerskap och Lund NE/Brunnshög .....	24
5.2.3	Problematik med privatoffentliga partnerskap och Lund NE/Brunnshög .....	25
5.3	Stadspolitik och Lund NE/Brunnshög .....	26
5.4	Slutsats .....	27
<b>6</b>	<b>Referenser .....</b>	<b>29</b>
6.1	Primärmaterial .....	29
6.1.1	Intervjuer .....	29
6.1.2	Offentliga dokument .....	29
6.2	Sekundärmaterial .....	30
6.2.1	Elektroniska referenser .....	30
6.2.2	Skriftliga referenser .....	30
<b>Bilagor .....</b>		<b>31</b>
	Bilaga 1 – Intervjufrågor .....	31
	Bilaga 2 – Figur över nätverk en styrnings- och regleringsmodell .....	32
	Bilaga 3 – Figur över två dimensioner av privatoffentliga partnerskap .....	33

# 1 Inledning

Offentlig verksamhet har blivit mer komplicerad och differentierad under senare år. Förvaltningen organiseras inte längre enbart inom den interna organisationen utan en rad andra aktörer i samhället medverkar också (Pierre – Sundström 2009:7f). Gränsen mellan det privata och det offentliga har förändrats och blivit allt mer diffus. Den offentliga sektorn präglas av företagsliknade idéer samtidigt som företag förväntas vara mer involverade i samhället och ta ett större samhällsligt ansvar. Samarbeten mellan offentliga verksamheter och privata företag blir därmed vanligare (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:11). Dessa samarbeten uppstår ofta i syfte att hantera svårlösta problem som sträcker sig över flera samhällssektorer och för att komma till rätta med dessa problem krävs samspel mellan olika samhällsaktörer (Hedlund – Montin 2009:7). Denna form av horisontell styrning benämns som *governance*<sup>1</sup> och en form av detta är privatoffentliga partnerskap<sup>2</sup> (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:22).

Samtidigt som det privata och offentliga i allt större utsträckning integreras har det vuxit fram nya politikområden, varav stadspolitik<sup>3</sup> är ett. Syftet med stadspolitik är att konstruera staden till en betydande rumslig arena. Det kan ses som en variant av lokalpolitik vilken fokuserar på en rad åtgärder som avser att driva staden i dess önskvärda riktning. Denna utveckling förekommer i stor utsträckning i många västeuropeiska städer (Dannestam 2009:99f). I detta nu håller ett av Lunds kommuns största utvecklingsprojekt på att växa fram i Brunns hög och projektet innefattar en rad områden såsom forskning, näringsliv och bostäder. På Lunds kommuns hemsida kan följande citat läsas:

Vår vision är att Lund ska uppfattas som norra Europas ledande och mest attraktiva områden för utbildning, forskning och företagande, där idéer, näringsliv och kultur möts och berikar varandra.

(Lunds kommun, 2011a)

Brunns hög ligger i nordöstra Lund och utbyggandet av området kan ses som en förlängning på det redan befintliga området Ideon. Projektet har fått namnet Lund NE/Brunns hög<sup>4</sup>. Tanken är att Brunns hög ska bli en ny, levande stadsdel som ska knytas ihop med resten av Lund med hjälp av en spårvagns linje (Ramprogram 2006:5ff). Stadspolitik präglas av samarbete mellan kommun och

---

<sup>1</sup> Se kapitel 3 för definition av *governance*

<sup>2</sup> Se kapitel 3 för definition av privatoffentliga partnerskap

<sup>3</sup> Se kapitel 3 för definition av stadspolitik

<sup>4</sup> Lund North East/Brunns hög

en rad andra samhällsaktörer i form av olika partnerskap (Dannestam 2009:23). På grund av att den offentliga verksamheten blivit mer komplex, både inom dess organisation och styrning, och samtidigt som stadspolitik fått större betydelse anser vi att det är intressant att undersöka om dessa tendenser även speglar utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög.

## 1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med uppsatsen är att undersöka betydelsen av stadspolitik och *governance*-strukturer inom den lokala förvaltningen med fokus på privatoffentliga partnerskap. Detta gör vi genom att studera utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög i Lunds kommun. I uppsatsen kommer vi att pröva följande hypotes: Det förekommer privatoffentliga partnerskap i utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög.

Utifrån detta har vi formulerat följande frågeställning:

- Präglas utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög av privatoffentliga partnerskap?

## 1.2 Avgränsning

Vi begränsar vårt uppsatsarbete genom att fokusera på hur utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög har sett ut mellan år 1999 och 2010. Denna tidsbegränsning har vi valt på grund av att utvecklingsprocessen av vårt fall har pågått under en lång tid och projektet är i dag ännu inte slutfört. Vi studerar endast utvecklingsprocessen och berör inte projektets slutresultat, vilket även innebär att vi inte ser till några demokratiska aspekter av processen. I vår undersökning väljer vi att koncentrera oss på fyra aktörer: Lunds kommun, Lunds universitet, Region Skåne och IKANO Fastigheter. Samtliga har varit inblandade i utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög.

## 1.3 Teoretisk ansats

När vi studerar *governance* utgår vi från Gun Hedlunds och Stig Montins bok *Governance på svenska* (2009). Vi vidareutvecklar begreppet *governance* genom att djupare gå in på fenomenet privatoffentliga partnerskap. Vi baserar vår analys av privatoffentliga partnerskap på Ulrika Mörths och Kerstin Sahlin-Anderssons bok *Privatoffentliga partnerskap. Styrning utan hierarkier och tvång?* (2006). Vi utgår i den analysen från två modeller över privatoffentliga partnerskap, vilka författarna har utvecklat. ”Partnerships and urban

governance” (2002) skriven av Ingemar Erlander ingår även i vår teoretiska diskussion om privatoffentliga partnerskap. När vi undersöker stadspolitik använder vi oss främst av Tove Dannestams doktorsavhandling *Stadspolitik i Malmö – Politikens meningsskapande och materialitet* (2009). Vi använder oss också av Dalia Mukhtar-Landgrens kapitel ”Om gammalt och nytt i marknadsföringen av staden” i Hedlund och Montins bok.

## 1.4 Disposition

I vårt inledande kapitel har vi introducerat bakgrunden till vår uppsats. Vi har även presenterat vårt syfte och vår frågeställning samt uppsatsens avgränsning. Vi har också redogjort för den teoretiska ansats och de modeller som uppsatsen grundas på. I kapitel två presenterar vi vår metod och vårt material. Kapitel tre kommer att utgöra uppsatsens teoridel. I detta kapitel kommer vi inledningsvis diskutera *governance* för att sedan fokusera på privatoffentliga partnerskap. I uppsatsens tredje kapitel kommer även en teoridiskussion om stadspolitik ingå. I kapitel fyra beskrivs vårt fall Lund NE/Brunnshög genom offentliga dokument och det intervjumaterial vi har samlat in. I kapitel fem analyseras vårt fall och vi gör en hypotesprövning. Avslutningsvis presenteras en slutsats och vi ger förslag på vidare forskning.

## 2 Metod och material

### 2.1 Metod

I vår uppsats gör vi en fallstudie om utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög. I en fallstudie studeras ett medvetet utvalt fall. Syftet med detta kan vara att försöka förstå och kartlägga det särskilda fallet, vilket ofta görs med fokus på ett visst fenomen (Lundquist 1993:105). Vår frågeställning är empirisk eftersom vi vill undersöka hur utvecklingsprocesserna av Lund NE/Brunnshög har sett ut. Empiriska frågeställningar försöker förklara hur något är och varför, detta för att göra fenomenet ifråga förståeligt (Lundquist 1993:62; Esaiasson m.fl. 2010:35). Vi följer den relativistiska ontologiskolan i vår undersökning, eftersom vi anser att verkligheten är beroende av vem som är dess iakttagare (Lundquist 1993:68). Denna skola härstammar ur hermeneutiken, vilken framhåller den mänskliga subjektiviteten. Hermeneutik strävar efter att finna förståelse och mening hos sociala fenomen och lägger inte vikt vid att se orsakssamband eller formulera allmängiltiga lagar för samhällsfenomen (Lundquist 1993:42). Vår operationalisering gör vi genom att studera vårt material, det vill säga intervjuer, offentliga dokument och annan litteratur.

Vi väljer att göra en teorianvändande studie vilket innebär att vi använder flera teorier och två modeller för att analysera vårt fall (Esaiasson m.fl. 2010:42). Den första modellen kommer vi dock inte att använda i sin helhet, utan vi kommer i stället att utgå från den del som behandlar nätverksstrukturer det vill säga *governance*. Vi har modifierat modellen för att vi ska kunna genomföra vår tänkta analys. Utifrån våra offentliga dokument och vårt intervjumaterial kommer vi att göra en beskrivning av fallet. Vår beskrivning av Lund NE/Brunnshög kommer sedan ligga till grund för vår analys. I uppsatsen har vi utformat en hypotes vilken vi kommer att pröva genom att analysera fallet med hjälp av våra analysverktyg, det vill säga våra teorier och modeller.

### 2.2 Material

Vårt material utgörs av primär- och sekundärkällor. De primärkällor vi tänker använda oss av är olika offentliga dokument och intervjuer. Dessa är vårt huvudmaterial när vi presenterar vårt valda fall Lund NE/Brunnshög. Med dessa



källor får vi en ökad kunskap om projektet och för hur utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög har gått till i praktiken.

Sekundärkällorna vi använder oss av består av tidigare forskning samt annan litteratur som berör ämnet. Vi har i vårt val av material bestämt oss för att lägga fokus på svensk litteratur. Detta för att speciellt litteraturen om *governance* är dominerad av amerikansk och brittisk forskning, vilket vi anser inte alltid går att tillämpa på svenska förhållanden (Hedlund – Montin 2009:8). Den litteratur vi utgår från ger oss en djupare teoretisk förståelse kring de strukturer som kan ligga till grund för utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög.

### 2.2.1 Offentliga dokument

Som nämns ovan kommer beskrivningen av vårt fall grundas på offentliga dokument och intervjuer. Vi har under arbetets gång funnit det problematiskt att hitta offentliga dokument som berör fallet Lund NE/Brunnshög i sin helhet eftersom projektet är omfattande. Projektet har en stor bredd, både när det gäller dess areal och de intressen som finns för området. I nuläget är Lund NE/Brunnshög uppdelat i många olika delprojekt. Uppdelningen innebär att det finns ett stort antal olika planer och protokoll att ta del av. På grund av den tidsbegränsning vi har kan vi inte ta del av allt detta material. Vi har med detta som grund valt att koncentrera oss på tre övergripande offentliga dokument: Lunds kommuns översiktsplan från år 1999 och 2010 samt ett ramprogram från år 2006. Dessa dokument har vi valt för att skapa oss en översikt av vad projektet innebär samt hur utvecklingsprocesserna av området har gått till. För att göra detta har vi lagt fokus på de avsnitt i dokumenten som berör Lund NE/Brunnshög och de delar vilka behandlar hur genomförandet av projektet ska gå tillväga.

### 2.2.2 Intervjuer

Vi har valt att använda oss av intervjutekniken samtalsintervju. Syftet med samtalsintervjuer är att synliggöra fenomen, vilket är bra om undersökningen vill att människor ska beskriva hur de uppfattar sin omkringliggande miljö (Esaiasson m.fl. 2010:283ff). Vi har valt att göra intervjuer med nyckelpersoner i projektet Lund NE/Brunnshög. Vi beslutade i ett initialt skede att ha fem intervjupersoner, eftersom vi ansåg att materialet skulle vara tillräckligt. I och med nyckelpersonernas befattning kan de bidra med information som hjälper oss i vårt uppsatsarbete. Intervjuerna har varit upplagda på samma sätt och intervjupersonerna har blivit presenterade samma frågor<sup>5</sup>. Längden på intervjuerna har varit cirka 30 minuter med undantag för den telefonintervju vi

---

<sup>5</sup> Se bilaga 1 för intervjufrågor

också gjorde som varade cirka 10 minuter. Eftersom vi med hjälp av intervjuerna vill skapa en förståelse för projektet från de olika deltagarnas perspektiv har vi velat att personerna ska få tala tämligen fritt om detta.

Från Lunds kommun har vi träffat Christer Wallin, Lunds kommunalråd och ordförande i byggnadsnämnden. Vi gjorde även en kortare telefonintervju med före detta projektansvarig för Lund NE/Brunnshög Christer Källqvist. Vi valde att intervjua både en politiker och en tjänsteman från Lunds kommun för att skapa en bredare förståelse för kommunens roll i projektet. Vi har också träffat Jerker Bjurnemark, biträdande utvecklingsdirektör för Region Skåne och även övergripande projektansvarig för MAX IV och ESS. Vi intervjuade också Lars Lavesson som arbetar som projektdirektör vid Lunds universitet. Från IKANO Fastigheter träffade vi Fredrik Åkesson, ansvarig för företagets kontorsavdelning och inblandad i företagets utvecklingsprojekt i Lund. Intervjuerna ger oss en god inblick i vad som har skett under utvecklingsprocessen och de ska tillsammans med det övriga materialet ligga till grund för vår beskrivning av Lund NE/Brunnshög.

# 3 Teori

## 3.1 Governance

Begreppet *governance* kommer från engelskans uttryck för politisk styrning, *governning*. Dessa två begrepp kan översättas till ”att styra” (Montin – Hedlund 2009:12). I *Governance på svenska* översätts *governance* av Stig Montin och Gun Hedlund till ”interaktiv samhällsstyrning” (Montin – Hedlund 2009:7). Montin och Hedlund skriver att förvaltningsforskningen har fokuserat på studier av komplex och interaktiv samhällsstyrning. Med begreppet komplex syftar författarna på att det är många olika aktörer inblandade i styrningsprocessen. I styrningsprocessen bildas nätverk och i nätverken möts intressen, initiativ och kontakter. Med interaktiv avses att det är många aktörer som är med och påverkar från många olika håll. Det handlar om ett sätt att styra samarbetet mellan många olika aktörers intressen och ageranden i samma riktning mot kollektiva mål (Montin – Hedlund 2009:7). På svenska kan ordet styrande syfta på att det handlar om att stimulera och stötta nätverk bestående av olika aktörer, i stället för de traditionella hierarkiska tankesätten om styrning (Montin – Hedlund 2009:12).

*Governance* kan sammanfattningsvis förstås som att staten inte längre är den enda auktoritativa samhällsaktören som sätter ramen för hur samhället och dess verksamheter ska organiseras och styras (Montin – Hedlund 2009:12f). I *governance* medverkar många olika aktörer från det offentliga, privata och sociala sektorena i nätverksbaserade strukturer och det handlar om att se hur politik skapas i processer utanför formella politiska institutioner (Dannestam 2009:28; Pierre – Sundström 2009:10). Den faktiska politik som bedrivs är därmed ett samspel mellan en rad olika kollektiva aktörer. Dessa aktörer har olika referensramar och olika mål, de har även olika kapacitet och kan på så sätt påverka utgångsläget olika (Montin – Hedlund 2009:13).

Det finns en rad olika tolkningar av begreppet *governance* och vad detta innebär. Diskussionen kretsar kring förändring i de nationella och globala styrningsförhållandena, eller om statens och även om politikens roll har förändrats i samhällsutvecklingen. Men ytterligare en aspekt på *governance* är om det egentligen är ett nytt sätt att uttrycka ett gammalt fenomen. Hedlund och Montin citerar i sin bok William R. Rhodes, professor i statsvetenskap med inriktning på förvaltning, som menar att begreppet har för många innebörder för att användning av det ska var befogat. Författarna skriver vidare att många

förvaltningsforskare anser att begreppet inkluderar allt som har med samhällsförändring att göra (Montin – Hedlund 2009:9).

## 3.2 Privatoffentliga partnerskap

### 3.2.1 Bakgrund

Den svenska förvaltningen har blivit mer företagslik och influeras i större grad av den privata sfärens idéer om organisation än tidigare. I samband med detta har fler offentliga institutioner blivit privatiserade och marknaden har avreglerats. Parallellt med denna förändring uppmuntras företag i högre grad att mer aktivt delta i samhällsprocesser och att ta ett större samhällsansvar. En aspekt av utvecklingen mot governance är förekomsten av privatoffentliga partnerskap. Det betyder att samarbeten mellan offentliga verksamheter och privata företag har blivit vanligare. Denna samarbetsform har fått namnet *Public Private Partnership*. Ulrika Mörth och Kerstin Sahlin-Andersson använder i boken *Privatoffentliga partnerskap. Styrning utan hierarkier och tvång?* den svenska termen privatoffentliga partnerskap. Begreppet partnerskap härstammar från att de olika aktörerna inte styrs av hierarkiska strukturer där någon står ”över” någon annan, i stället råder det horisontella sammansättningar där de medverkande ser på varandra som jämställda parter. Samarbetet grundas i ömsesidigt fördelaktiga relationer och alla deltagare betraktas därmed som suveräna aktörer. Gemensamt för dessa samarbeten är att de existerar över en begränsad tidsperiod och att de ofta handlar om att utföra en tjänst eller ett utvecklingsprojekt. Privatoffentliga partnerskap kan även vara mer eller mindre formaliserade, med detta avses hur organiserad och strukturerad samarbetsformen är (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:11f).

I artikeln ”Partnerships and Urban Governance” skriver Ingemar Erlander om partnerskap och hur dessa har blivit vanligare inom lokal politik i Europa. Författaren anser att denna typ av samarbeten är mer effektiva än det traditionella sättet att organisera förvaltningen på. Partnerskap definieras i artikeln som ”a coalition of interests drawn from more than one sector in order to prepare and oversee an agreed strategy for the regeneration of a defined area” (Erlander 2002). Med detta avses att lokala förvaltningsenheter samarbetar med andra samhällsaktörer för att utveckla en policy och lösa ett problem (Erlander 2002).

Det är centralt att poängtera att denna form av samarbete inte är något nytt, utan något som existerat under en längre period i Sverige. Mörth och Sahlin-Andersson anser att samarbetsformen varit en del av de moderniseringsprocesser som skett i flera länder. Det nya med interaktionen mellan privat och offentligt är att det medvetet skapas privatoffentliga partnerskap i form av projekt eller mer formella samarbeten vilka har en

nätverkskaraktär (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:12f). Nätverk kan beskrivas som en organisationsform inom exempelvis ett företag eller en organisation som karaktäriseras av samverkan mellan företaget och dess omgivning. En organisationsform bestående av nätverk är decentraliserad och baseras på kontakter och relationer utan något egentligt centrum (Nationalencyklopedin 2011). Dessa nätverk varierar i hur stabila och sammanhållna de är men samtliga karaktäriseras av resursberoende. Med detta avses ”att olika typer av aktörer förfogar över olika typer av resurser, men att ingen har tillräckliga resurser att på egen hand lösa de ofta svårlösta problem som policynätverken samlas kring” (Pierre – Sundström 2009:10). Vilken nätverkskaraktär som skapas beror på vilket syfte som finns med samarbetet (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:12).

### 3.2.2 Syfte med privatoffentliga partnerskap

Sammansättningen av privatoffentliga partnerskap varierar beroende på vilket syfte partnerskapet har. Partnerskapet kan skapas i syfte att utbyta information och erfarenheter mellan olika parter. Det kan också bildas ett partnerskap när ett samarbete ska ske på en internationell nivå och den enskilda staten är för liten för att kunna hantera frågan. Detta sker exempelvis när det gäller miljöfrågor och fattigdomsbekämpning. Det beror på att dessa frågor anses bekämpas på bästa sätt genom partnerskap då flera parter går ihop för att arbeta fram en lösning på problemet. Ytterligare ett tillfälle när privata företag och offentliga institutioner arbetar tillsammans är när företag vill ta ett större samhällsansvar och agera som ansvarstagande samhällsaktörer. Många partnerskap bildas av finansiella skäl. Det är vanligt att privata företag går in som medfinansiärer i offentliga utvecklingsprojekt, exempelvis när kommuner bygger nya anläggningar (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:12).

Enligt Erlander framhålls att partnerskap kan bildas på grund av finansiella syften. Enligt Erlander finns det tre faktorer som skapar behovet av privatoffentliga partnerskap: *synergy*, *transformation* och *budget enlargement*. Vi har valt att fokusera på argumentet *synergy*. *Synergy* betyder den fördel som uppstår när två eller fler samarbetspartners går ihop och arbetar för ett gemensamt uppsatt mål. Kärnan i *synergy* är att samarbetet mellan offentlig verksamhet och privata aktörer genererar en högre vinst för båda parter. Denna vinst uppkommer genom att fördelarna, som exempelvis ekonomiska resurser, information och makten som de båda aktörerna besitter slås ihop (Erlander 2002).

### 3.2.3 Första modellen: Nätverk – en styrnings- och regleringsmodell

I den första modellen utvecklad av författarna Mörth och Sahlin-Andersson beskrivs två styr- och regleringsmodeller<sup>6</sup>. Den ena modellen är en hierarkisk modell, *government*, där samhället styrs av offentliga aktörer och tvingande lagstiftning. Den andra modellen beskriver nätverksstrukturer, *governance*, där samhället styrs av frivilliga regler och samspel mellan offentliga och privata aktörer. Vi kommer att fokusera på modellen som beskriver nätverksstrukturer det vill säga *governance* (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:22f).

Privatoffentliga partnerskap kommer från en nätverkbaserad, *governance*-baserad, samhällsstyrning. Det innebär, som nämns ovan, att samhällsstyrning och reglering sker genom frivilliga regler och ett samspel mellan både offentliga och privata aktörer (Mörth – Sahlin 2006:22f). Privatoffentliga partnerskap kan ses som ett sätt att genomföra politik och handlar om att det finns stort utrymme för den som ska implementera politiska beslut att tolka och översätta regler. Regleringarna är frivilliga att följa och grundtanken är att skapa en politik med gemensamma strategier. Strategierna ska innehålla gemensamma målformuleringar, riktlinjer och rekommendationer. Denna typ av styrning menar Mörth och Sahlin-Andersson kan kallas för mjukstyrning. Reglerna och politiken är en form av förpliktigande och de är frivilliga att följa. Det finns inte några direkta juridiska åtgärder som vidtas om de inte följs (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:21).

### 3.2.4 Andra modellen: Två dimensioner av privatoffentliga partnerskap

I den andra modellen utvecklad av Mörth och Sahlin-Andersson presenteras två dimensioner av privatoffentliga partnerskap<sup>7</sup>. Enligt denna modell kan partnerskap se ut och organiseras på olika sätt, detta beror bland annat på vilket syfte partnerskapet har. Dock har alla partnerskap gemensamt att det handlar om ett samarbete mellan suveräna jämställda aktörer vilka kan vara såväl offentliga som privata. Modellen visar på två dimensioner av partnerskapet, formellt och informellt samt tidsbegränsat och icke-tidsbegränsat. Författarna anser att ett privatoffentligt partnerskap kan vara mer eller mindre formellt och även ha ett mer eller mindre begränsat tidsperspektiv (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:28). Partnerskap klassificeras inte enbart enligt dessa kriterier. Partnerskap kan även ha regionala, nationella, europeiska eller globala dimensioner eftersom samarbetet kan ha kopplingar till många olika nivåer. Dessa dimensioner ingår dock inte i modellen och kommer därför inte analyseras ytterligare (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:277).

---

<sup>6</sup> Se bilaga 2 för figur.

<sup>7</sup> Se bilaga 3 för figur

Partnerskap kan variera i avseende på hur formellt eller informellt samarbetet är. Med detta syftar författarna på hur organiserat och strukturerat partnerskapet är. Det finns partnerskap som har en tydlig organisation där det exempelvis ingår en gemensam budget och verksamhetsplan. Motsatsen till dessa är mer informella partnerskap där en strukturerad och officiell organisation saknas, dessa samarbeten har inte heller någon gemensam verksamhetsplan eller budget.

Likväl som ett partnerskap kan ha olika dimensioner av organisation kan samarbetet variera i dess livslängd. Det finns tidsavgränsade partnerskap vilka har en bestämd tidsaspekt. Dessa samarbeten avslutas då det gemensamma projektet är slutfört. Men det finns även partnerskap vilka inte har denna tydliga tidsaspekt (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:28f).

Utifrån denna modell kan det urskiljas fyra olika typer av partnerskap, det vill säga en partnerskapstyp vid varje ändpunkt av den tvådimensionella modellen. Den första typen är tidsbegränsad och formell. Inom ramen för denna typ av partnerskap ryms projektorienterade samarbeten där avtal sluts mellan privata och offentliga aktörer. Den andra typen har en tidsbegränsning men denna har en mer informell organisation. Partnerskap av den andra typen existerar under en begränsad tid men de saknar till skillnad från den första typen en formell och strukturerad organisation. Den tredje typen är ett icke-tidsbegränsat och formellt organiserat partnerskap. Detta är den vanligaste klassificeringen av partnerskap och dessa samarbeten kan liknas vid formella organisationer. Den fjärde typen av partnerskap är icke-tidsbegränsad med en informell organisation. Dessa partnerskap kan liknas vid nätverksrelationer (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:273ff).

### 3.2.5 Problematik med partnerskap

Partnerskapet är som nämns tidigare ofta tillfälligt formade sammanslutningar där de medverkande ses som suveräna aktörer, vilket Mörth och Sahlin-Andersson menar skapar fyra olika dilemman. Problematiken handlar om självständighet, avgränsning, trovärdighet och ansvar.

Partnerskapet behöver för att fungera skapa en bra och gemensam organisation där de olika parterna samverkar och styrs. Problematiken ligger i att samtidigt som aktörerna måste ta hänsyn till de gemensamma målen har varje aktör även egna mål och utvecklingsplaner. Parallellt med interaktionen mellan de olika aktörerna där det krävs anpassning och samarbete har den enskilda aktören ett behov av ett självständigt arbete. Ytterligare ett problem som kan uppstå är då samarbetet ska avgränsas. Verksamheten är i behov av en tydlig avgränsning i form av tid och resurser samtidigt som visionerna för partnerskapet ofta är gränslösa. Denna problematik belyses ofta när de medverkande vill utvidga partnerskapet. Den tredje problematiska aspekten som Mörth och Sahlin-Andersson tar upp är den vilken berör partnerskapets legitimitet. Samarbetet måste uppfattas som legitimt både inifrån och utifrån. Detta gör att diskussioner ofta förs kring vilka normer som ska styra, både de

värden som genomsyrar förvaltningen och privata företag måste verka tillsammans. Därför måste samarbetet ta ställning till vilka frågor som ska ses som primära och trovärdiga. Det sista dilemman som belyses handlar om ansvar och författarna menar att det är viktigt att förstå att samarbetet är baserat på ett gemensamt ansvar. Det är viktigt att tydliggöra vem som har vilket ansvar eftersom det måste finnas en möjlighet till ansvarsutkrävande. För att uppnå detta är det väsentligt med en tydlig organisation och arbetsfördelning. Avslutningsvis skriver Mörth och Sahlin-Andersson att dessa frågor i grunden handlar om gränsen mellan privat och offentlig och vilka frågor vilken sektor hanterar bäst (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:25ff).

## 3.3 Stadspolitik

### 3.3.1 Bakgrund

Förvaltningsforskaren Tove Dannestam framhåller i sin doktorsavhandling att eftersom gränsen mellan det offentliga och privata blivit mindre tydlig har även gränserna mellan politikens olika nivåer blivit mer diffus. I och med detta har politikens nivåer och områden omformats och därmed har nya politikområden vuxit fram. Ett exempel på ett nytt politikområde som vuxit fram är stadspolitik som inte har en naturlig plats i de traditionella politiska strukturerna (Dannestam 2009:73). Stadspolitik är ett fenomen som förekommer i västeuropeiska städer och denna kan ha varierande innehåll samt mål som ska uppnås. Fenomenet är en variant av lokalpolitik som fokuserar på en rad politiska åtgärder som ska se till att staden utvecklas i en önskvärd riktning (Mukhtar-Landgren 2009:131).

### 3.3.2 Syfte med stadspolitik

Syftet med stadspolitik är att kommunen bedriver en politik som ökar stadens attraktivitet och konkurrenskraft, vilket kan ses genom åtgärder som urbana utvecklingsprojekt. Ur ett stadspolitiskt perspektiv ses det lokala som centralt eftersom det anses vara en del av större regionala, nationella och internationella sammanhang. Ett exempel på detta synsätt är att städer i allt högre grad konkurrerar med varandra (Mukhtar-Landgren 2009:131). En strategi som städer tillämpar är så kallad platsmarknadsföring, vars syfte är att presentera staden som ett varumärke för att locka turism, näringsliv och invånare. Ytterligare en strategi som städer kan använda är att förnya stadsmiljön vilket ofta görs med så kallade flaggskepp. Exempel på flaggskepp kan vara ombyggnationer av hamnområden, moderna byggnader och nya



bostadsområden. Syftet med flaggskepp är att de genererar ekonomisk tillväxt till staden, då de kan fungera som dragkraft (Dannestam 2009:109f).

Stadspolitik strävar efter att konstruera staden till en betydande rumslig arena vars politiska betydelse inte motsvarar kommunens politiska roll. Kommunens gränser och uppgifter finns explicit markerade, eftersom kommunen utgör en tydligt avgränsad enhet både politiskt och geografiskt medan staden vanligen ses ur sin relation till en större politisk eller geografisk kontext. Detta innebär att det är viktigt att se kommunalpolitik och stadspolitik som två skilda ting (Dannestam 2009:44). Enligt Dannestam bör stadspolitik främst förstås som den politik vilken är centrerad kring kommunalpolitik, dock påpekar hon att den till stor del samverkar med andra politikk nivåer och den privata sektorn (Dannestam 2009:100f).

### 3.3.3 Stadspolitik och privatoffentliga partnerskap

Utmärkande för stadspolitik är att den har fokus på ekonomiska värderingar och tillväxt samtidigt som den karaktäriseras av *governance*. Stadspolitik utmärks av nätverksbaserade styrnings- och regleringsprocesser då det gäller dess organisation (Dannestam 2009:23f). Att beslutsprocesser äger rum under informella förhållanden i form av nätverk är inte ovanligt inom stadspolitik, denna politik vilar på att traditionella politiska och administrativa gränser överskrids (Dannestam 2009:111). Dannestam studerar i sin avhandling fallet Malmö och menar att man där kan se koalitioner mellan offentliga och privata verksamheter, vilka grundas i en strävan efter att utveckla staden. Hon poängterar dock att dessa informella samarbeten mellan företrädare från kommunala organisationer och privata företag inte är något nytt i Malmös fall, och att denna typ av verksamhet har funnits där sedan 1970-talet. Vidare menar hon att det i Malmö i dag handlar om relationer mellan väsentliga aktörer inom olika branscher, exempelvis bygg- och fastighetsbranschen, dessa företag har även en stark lokal förankring (Dannestam 2009:166). Inriktningen på den svenska politiken har förändrats och har numera en mer näringspolitisk modell. Politiken kännetecknas av att kommunen i större grad har kontakt med omvärlden, både med andra kommuner genom nätverk, men även med andra politiska nivåer (Dannestam 2009:101f). Även statsvetaren Dalia Mukhtar-Landgren lyfter fram att privatoffentliga partnerskap har blivit vanligare inom stadspolitik och stadsplaneringsfrågor (Mukhtar-Landgren 2006:132).

## 4 Lund NE/Brunnshög

### 4.1 Bakgrund

År 1999 tog Lunds kommun fram en ny översiktsplan som innehöll planer för utvecklingen av det befintliga området Brunnshög. Projektet kom att kallas Lund NE/Brunnshög och skulle vid denna tidpunkt domineras av kunskapsorienterad verksamhet. Detta innebar att området skulle karaktäriseras av företagsverksamhet, organisationer och institutioner, vilka skulle ha en stark anknytning till Lunds universitet och Lunds Tekniska Högskola. I den nya stadsdelen skulle det dessutom finnas kommersiell verksamhet och ett stort serviceutbud (Översiktsplan 1999:2). Lunds kommun presenterade år 2006 ett ramprogram för Lund NE/Brunnshög vilket skulle ses som en fördjupning av översiktsplanen från år 1999. I ramprogrammet hade visionen för området fått ytterligare dimensioner, det framhålls bland annat att även bostäder ska byggas i området och målet är att det ska bli en ny levande stadsdel i Lund (Ramprogram 2006:5).

Lund NE/Brunnshög omfattar en yta större än Lunds gamla stadskärna och utbyggnaden kommer att innebära en utökning med 50 procent av kommunens bostäder. I området kommer det även skapas 40 000-50 000 nya arbetsplatser (Wallin 2011). Stadsdelen ska ha en betydande roll för utvecklingen av Lunds kommun (Ramprogram 2006:5). Stadsdelen ska ses som en naturlig del av staden och kopplas ihop med centrala Lund med hjälp av en spårvagnslinje som Lunds kommun har fått EU-bidrag för att bygga (Wallin 2011).

Som nämns tidigare är projektet Lund NE/Brunnshög ett projekt med både en stor areal och en stor samhällelig bredd, det berör många olika aspekter av samhällsplanering och utveckling (Bjurnemark 2011). Lund NE/Brunnshög är ett projekt som kommer ta lång tid att förverkliga, i planerna framgår att det kan ta upp till 40 år innan bygget är färdigt (Wallin 2011). I ramprogrammet från 2006 framkommer även Lunds universitet förslag på att placera två stora forskningsanläggningar, ESS (European Spallation Source) och MAX IV i området (Ramprogram 2006:5). Dessa är två världsledande forskningsanläggningar vilka tillsammans kommer att skapa en unik forskningsmiljö och bli ett nav i europeisk forskning (Lunds kommun 2011b).

## 4.2 Översiktsplaner och ramprogram

En kommun ska enligt kommunallagen ha en översiktplan. Denna ska omfatta kommunens hela yta och visa grundragen för den bebyggelse- och trafikutveckling samt mark- och vattenanvändning som kommunen tänker göra. Översiktsplanen ska sedan fungera vägledande för andra beslut (Lunds kommun 2011c). Ett ramprogram är ett verktyg vilket ska ligga till grund för detaljplaneringen av ett område. Ramprogrammet ska hjälpa till att förverkliga de mål som finns för området och ligga till grund för de politiska beslut som tas angående området. Ramprogrammet ska även utgöra det underlag av information som ges till medborgarna och det kan också utgöra grunden för de avtal som tecknas med intressenter (Ramprogram 2006:50).

### 4.2.1 Lunds kommuns fördjupade översiktsplan från år 1999

Lunds kommun tog år 1998 fram en översiktsplan och valde sedan år 1999 att fördjupa denna för Brunnshög. Inledningsvis beskrivs det i den fördjupade översiktsplanen från år 1999 att det redan år 1993 skapades en politisk styrgrupp som fick namnet Brunnshögsgruppen. Gruppens uppgift var att utarbeta underlag för en fördjupning av detaljplanen för Lund NE/Brunnshög. Ytterligare ett uppdrag som gruppen fick var att lämna förslag på olika modeller för hur organisationen, förvaltningen och genomförandet skulle se ut för utvecklingen av området. Gruppens arbete har sedan mynnat ut i den fördjupade översiktsplanen från år 1999 (Fördjupad översiktsplan 1999:2).

I den fördjupade översiktsplanen beskrivs hur kommunen tänkt angående planprocessen och hur genomförandet av utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög ska gå till. Lunds kommun kommer att vara den drivande aktören då det gäller den fysiska utbyggnaden i form av exempelvis gator samt gång- och cykelstråk. Kommunen skriver dock att flera delar i området ska utvecklas tillsammans med andra exploatörer. Framförallt tycker kommunen att företag och institutioner tillsammans ska bilda en grupp som ska ansvara för service- och marknadsföringsorganisationen för området. I den fördjupade översiktsplanen diskuterar även kommunen möjligheten att överlåta ansvaret för utvecklingsprocessen på en annan organisation (Fördjupad översiktsplan 1999:30).

### 4.2.2 Lunds kommuns ramprogram från år 2006

Ramprogrammet från år 2006 ska ses som ytterligare en fördjupning av Lunds kommuns översiktsplan av Brunnshög från år 1999. Ramprogrammet tas fram eftersom det under processens gång skett förändringar av områdets karaktär (Ramprogram 2006:5).

I ramprogrammet presenteras hur Lunds kommun valt att engagera fler samhällsaktörer i utvecklingsprocessen. Ett exempel på detta är att Lunds kommun har slutit avtal med fem intressenter vilka tillsammans med kommunen ska samverka vid utvecklandet av området. De preliminära avtal som har slutits med flera intressenter bland annat Skanska Öresund, IKANO Fastigheter, Fastighets AB Briggen, Vasakronan AB och NCC Property. Vidare skriver kommunen i ramprogrammet att det finns ytterligare byggherrar vilka är intresserade av att samarbeta. Det ska dock inte glömmas bort att Lunds kommun tillsammans med sina egna bolag och förvaltning är en mycket viktig aktör i utvecklingsprocessen (Ramprogram 2006:23).

I ramprogrammet betonas även vikten av att det finns en gemensam samordning mellan de olika aktörerna som är inblandade i projektet Lund NE/Brunnshög. Vidare skrivs det att är viktigt att ha en gemensam syn på en allmän plats. Detta ansvar ligger främst hos Lunds kommun, men även de exploatörer som medverkar i utvecklingsprocessen måste sträva efter detta. Denna samverkan är viktig för Lund NE/Brunnshög som en slutgiltig produkt. Det är viktigt att alla medverkande aktörer har samma ambitionsnivå och mål för att projektet i slutändan ska uppnå största möjliga attraktionskraft. För detta ansvarar aktörerna gemensamt (Ramprogram 2006:23).

I ramprogrammet framhålls även vikten av att skapa en attraktiv miljö i området, bland annat för att området ska attrahera såväl Lundabor som andra människor (Ramprogram 2006:5).

#### 4.2.3 Lunds kommuns översiktsplan från år 2010

År 2010 togs det fram en ny översiktsplan för Lunds kommun, dels till följd av utbyggandet av Lund genom projektet Lund NE/Brunnshög. Kommunen såg framtagandet av översiktsplanen som en möjlighet att föra en dialog med olika grupper, organisationer, myndigheter, näringsliv och andra intressenter gällande Lunds kommuns utvecklingsfrågor. Avsikten med översiktsplanen är att belysa allmänna frågor angående exempelvis kommunikation, näringsliv och miljöfrågor ur ett helikopterperspektiv. I översiktsplanen framgår att Lunds kommun anser att kommunen har en regional dimension och att det därför krävs en regional samverkan för att kunna utarbeta långsiktiga planer (Översiktsplan 2010:8). Vidare framhålls vikten av regional integration där Lunds kommun ser sig själv som en lokal tillväxtmotor och därför anser det viktigt att arbeta tillsammans med Region Skåne. (Översiktsplan 2010:36) Detta belyses då kommunen redogör för vilken arbetsprocess de tillämpat när översiktsplanen tagits fram. Lunds kommun har fört en dialog med andra myndigheter däribland Region Skåne och Lunds universitet, men också näringslivsrepresentanter och fackliga organisationer. Lunds kommun belyser även i översiktsplanen hur de vill engagera flera förvaltningar i projektet i syfte att skapa interaktion mellan olika förvaltningsnivåer genom en praktisk och informell dialog (Översiktsplan 2010:180).

I översiktsplanen klarläggs även vilka instrument Lunds kommun har för att kunna genomföra planen. Det framhålls bland annat hur översiktsplanen på grund av sin långa tidsaspekt ska ses som ett instrument för att utforma de framtidsvisioner som finns i kommunen. Planen kan användas för att förstå kommunens helhetsbild av framtida utveckling (Översiktsplan 2010:36). Av översiktsplanen framgår även hur kommunens verktyg för att utöva byggnadsarbete har begränsats. Bland annat har avregleringen av bostadsmarknaden och det förändrade bostadsfinansieringssystemet varit orsaker till att den kommunala styrningen har fått förändrade förutsättningar (Översiktsplan 2010:39).

## 4.3 Lunds kommun, Lunds Universitet, Region Skåne och IKANO Fastigheter

### 4.3.1 Aktörerna

Lund NE/Brunnshög är ett projekt med internationella dimensioner, men är samtidigt ett lokalt byggnadsprojekt då byggandet sker i Lund. På grund av projektets bredd är det för stort för att endast hanteras av Lunds kommun och därför krävs det stöd från både Region Skåne och staten. Även en rad olika privata aktörer har av samma orsak involverats i utvecklingsprocessen (Wallin 2011). Redan år 1993 väcktes tanken på att utveckla området Brunnshög och år 1999 lyftes frågan i Lunds kommuns översiktsplan och i den fördjupade översiktsplanen över det specifika området, syftet var främst vid denna tidpunkt att få Lund att växa utåt genom ett företagsområde (Källqvist 2011).

År 2004-2005 blev Lunds Universitet tillfrågade om de ville vara en del av projektet Lund NE/Brunnshög och planeringen. När denna tillfrågan kom var Universitetet inte beredda att delta i projektet, men valde ändå att medverka genom att närvara på möten. Redan innan år 2004 har Lunds Universitet medverkat i utvecklingsprocessen av området på olika sätt. År 2005-2006 tog det fart i Universitetets egna projekt ESS och MAX IV. Det gjorde att Universitetet tog kontakt med Lunds kommun för att tillsammans med dem arbeta kring mark- och placeringsfrågan och på så sätt blev de direkt involverade i processen. Universitet är därmed främst inblandade i Lund NE/Brunnshög genom sitt intresse i utvecklingen av forskningsanläggningarna (Lavesson 2011).

Region Skåne har ett samlat ansvar för Skånes utvecklingsfrågor. De områden som regionen verkar inom är hälso- och sjukvårdsfrågor, regional utveckling, infrastruktur, näringsliv och kultur. Region Skåne är inblandade i projektet Lund NE/Brunnshög sedan år 2002, eftersom det fanns ett intresse från Lunds Universitet och Lunds kommun att inkludera regionen i

utvecklingsprocessen. För regionen har det primära intresset varit att se till de regionala konsekvenserna av projektets utvecklingsprocess och främst av de två forskningsanläggningarna. Regionen är i första hand inblandad i utvecklingen av MAX IV och ESS. I detta är Region Skåne *leadpartners*, vilket innebär att de ansvarar för samordningen kring utvecklingen av de två anläggningarna framförallt då det gäller de administrativa delarna. År 2010 startade Region Skåne även ett treårigt fördjupningsprojekt som kallas för TITA-projektet, syftet med projektet är att stärka innovationskulturen, tillgängligheten och attraktiviteten i samband med forskningsanläggningarna. Region Skåne har även en viktig del i arbetet med miljön runtomkring MAX IV och ESS, regionen har bland annat ett ansvar i frågor rörande infrastruktur och kollektivtrafik (Bjurnemark 2011).

IKANO har en spridd verksamhet med olika affärsområden, exempelvis IKANO Bank och IKANO Försäkring. IKANO Fastigheter har tre olika områden: kontor, bostäder och handelsplatser. IKANO Fastigheter har endast kontor i Öresundsregionen och en stor del av dessa är placerade i Lund, framförallt på Ideon. Detta gör att företaget har en stor närvaro i Lund. IKANO Fastigheter har varit inblandade i projektet sedan år 1999, eftersom kommunen vid denna tidpunkt sökte efter samarbetspartners i projektets utvecklingsprocess. IKANO Fastigheter har främst varit inblandade genom sina kunskaper om byggnationer av bostäder och kontorslokaler (Åkesson 2011).

#### 4.3.2 Samarbetet

Samarbetet kring utvecklandet av Lund NE/Brunnshög är i nuläget uppdelat mellan olika delprojekt och aktörer, detta på grund av projektets omfattning. Samarbetet mellan Lunds kommun, Region Skåne, Lunds universitet och privata företag är unikt eftersom samarbete i Lund mellan dessa aktörer inte har skett i någon större utsträckning tidigare. De olika aktörerna har tidigare haft en parallell utveckling (Lavesson 2011). Jerker Bjurnemark, biträdande utvecklingsdirektör Region Skåne, anser att samarbetet är positivt, men påpekar att det krävs en bra samverkan mellan de olika aktörerna för att samarbetet ska fungera. Bjurnemark framhåller även att projektet måste involvera många aktörer, dels för att det berör många olika samhällsliga frågor och dels för att skapa långsiktiga effekter för regionen som helhet. Han menar även att genom att involvera många aktörer har det skapats en bredd på projektet (Bjurnemark 2011).

##### *Lunds Universitet, Region Skåne och Lunds kommun*

Lunds universitet och Region Skåne är de aktörer som i huvudsak driver utvecklingsprocessen av forskningsanläggningarna MAX IV och ESS, men även kommunen har en del i den processen. Exempelvis har kommunen överlåtit mark till Universitetet för byggandet av MAX IV. Det finns en politisk styrgrupp för utvecklandet av dessa anläggningar som leds av Bjurnemark. I denna utvecklingsprocess har Region Skåne lyckats knyta an samtliga Skånes

kommuner till samarbetet, vilket Bjurnemark anser vara viktigt för att bredare samhällsintressen ska kunna beaktas. De kommuner som bidrar mest finansiellt är dock Lund och Malmö kommun. Det finns inga stora privata aktörer som är direkt involverade i utvecklingsprocessen av forskningsanläggningarna utan det rör sig huvudsakligen om offentliga samarbetspartners på olika nivåer. Region Skåne har inte sett det som primärt att ha näringslivet som direkta partners, utan arbetar i stället mot näringslivet genom att exempelvis arrangera företagsseminarier i Skåne (Bjurnemark 2011). Tomten som ligger mellan MAX IV och ESS som kallas *Science City* utvecklas av Lunds kommun, Lunds universitet och Region Skåne genom ett bolag som de tre aktörerna bildat tillsammans. Detta företag heter Lundamark och är ett exploateringsföretag som ska avvecklas när projektet är slutfört. Företaget ägs lika mellan de tre aktörerna, alltså cirka 30 procent var. Lavesson påpekar dock att samarbetet inte varit självklart, han menar att kommunen till en början hade svårt att ingå avtal med de andra aktörerna (Lavesson 2011).

#### *Lunds kommun, IKANO Fastigheter och Lunds Universitet*

Lunds kommun å andra sidan är den aktör som främst driver utvecklandet av Lund NE/Brunnshög (Bjurnemark 2011). Kommunen vill inte att projektet ska bli en vanlig utbyggnad utan önskar få mer långsiktiga och större ekonomiska effekter av byggnationerna i området. År 2007 inrättade Lunds kommun ett speciellt projektkontor för utvecklandet av Lund NE/Brunnshög. Projektkontoret leds av Eva Dalman som är projektledare för Lund NE/Brunnshög. Hon blev rekryterad till projektet år 2009 på basis av sitt arbete med BO01-mässan<sup>8</sup> i Malmö (Källqvist 2011) Projektkontoret fungerar även som koordinator eftersom utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög berör många förvaltningar såsom Tekniska nämnden, Stadsbyggnadskontoret och Byggnadsnämnden. Kommunikationen med andra aktörer som exempelvis näringslivet sker i huvudsak genom Projektkontoret. Då projektet anses ha en stor betydelse för Lunds kommun har projektet fått en förhållandevis fri roll. Detta innebär bland annat att Projektkontoret finns direkt under kommunstyrelsen arbetsutskott (Wallin 2011).

Som nämns ovan (se avsnitt 4.2.1) fanns det i de inledande faserna av utvecklingsprocessen en politisk styrgrupp vid namnet Brunnshögsgruppen. I denna grupp ingick Lunds kommun med representanter från bland annat Stadsbyggnadskontoret och Tekniska nämnden. Denna utvecklades sedan till att bli en intressentgrupp med representanter från Lunds kommun, Lunds universitet och näringslivet däribland IKANO Fastigheter (Källqvist 2011). Genom Brunnshögsgruppen har IKANO Fastigheter varit inblandade som en aktör i utvecklingsprocessen från början. Det fanns vid denna tidpunkt ett intresse från kommunens sida att ha flera samarbetspartners i projektet. Kommunen initierade ett samarbete med IKANO Fastigheter, NCC Property och Skanska Öresund, som ett led i att skapa en attraktiv stadsmiljö i

---

<sup>8</sup> BO01 var en internationell bostadsmässa som hölls i Malmö 2001 (Mukhtar-Landgren 2009:134).

Brunnshög. Fastighetsbolagen bjöds in till diskussion och varje byggherre fick komma med förslag. I detta skede tilldelades även de tre aktörerna markoptioner i Brunnshögsområdet. IKANO Fastigheter arbetar tillsammans med kommunen och har som mål att bygga både kontorslokaler och bostäder i området. Dock har samarbetet i nuläget avstannat då kommunen inte i detalj bestämt områdets utformning. IKANO Fastigheter har aktivt kommit med nya förslag under processen, men väljer nu att i stället vänta och se vilken karaktär området får (Åkesson 2011). Åkesson poängterar därför att samarbetet med kommunen ska ses som en parallell process. Men företaget anser att det fortfarande är viktigt att behålla kontakten med kommunen och fortsätta vara involverade, vilket är en åsikt företaget delar med kommunen (Åkesson 2011; Wallin 2011). Även Universitetet är inblandade i utvecklingsprocessen kring byggnadsarbetet av området omkring MAX IV och ESS. Universitetet har ett intresse av att bygga studentbostäder och andra bostäder som främst ska vara riktade mot utländska studenter och forskare. Eftersom mycket av Lunds Universitets forskning kommer att ske i området finns det ett intresse från Universitetet att miljön runt omkring forskningsanläggningarna blir levande (Lavesson 2011).

### 4.3.3 Syfte med samarbete

Christer Wallin, kommunalråd Lunds kommun, tycker att samarbetet har fungerat bra. Han menar att alla aktörerna, offentliga såväl som privata, förstår att detta är ett viktigt projekt och att alla arbetar åt samma håll. Dock poängterar han att det fortfarande inte har byggts något i området, och menar vidare att det ska bli intressant att se hur samarbetet fortskrider när byggandet inleds. Wallin menar att det krävs ett samarbete med näringslivet för att kunna skapa den levande stadsdel som är målet med Lund NE/Brunnshög. Därför har kommunen valt att samarbeta med privata aktörer under utvecklingsprocessen. Men kommunen arbetar också med att skapa förutsättningar för näringslivet att etablera sig i området. Vidare menar Wallin att projektet Lund NE/Brunnshög inte endast är en fråga för Lund, utan det är ett samarbetsprojekt där kommunen håller i taktpinnen (Wallin 2011).

Lavesson tycker att det är viktigt med ett övergripande samarbete eftersom detta ger Universitetet en chans att möta resten av samhället. Lavesson poängterar vid ett flertal tillfällen att Universitetet under senare år har marknadsanpassats och samarbetet kan ses som ett led i det. I ovanstående avsnitt nämns att samarbetet med Lunds Universitet är unikt och Lavesson menar att på grund av detta kommer de olika aktörerna att tillsammans kunna skapa något långsiktigt och hållbart. Han anser att det är viktigt för projektets olika delar att det är flera aktörer inblandade. Men som nämnts tidigare var det inte självklart att ett samarbete skulle komma till stånd, även om Lavesson alltid har sett det som givet att Universitetet skulle vara en aktiv part (Lavesson 2011).

Region Skånes roll är bred och organisationens syfte med att engagera sig i Lund NE/Brunnshög är att konsekvenserna av projektet ska få så bra regionala



effekter som möjligt. Projektet är viktigt för Skåne som region och Region Skåne anser att deras engagemang i Lund NE/Brunnshög kommer att resultera i bättre regionala effekter. Region Skåne hoppas att Lund NE/Brunnshög kan komma att stimulera det lokala näringslivet och locka fler investeringar till Skåne. Bjurnemark menar att denna samarbetsform saknades vid byggandet av exempelvis Öresundsbron och att liknande samverkan som sker i Lund NE/Brunnshög även borde ha skett när bron byggdes. Som nämns i avsnittet ovan består Lund NE/Brunnshög av en rad olika delprojekt och olika aktörer är involverade i olika delar. Bjurnemark anser att denna uppdelning är viktig och att denna måste finnas, även om han poängterar att det övergripande samarbetet måste fungera och existera. Organisationen runt projektet är stor och spretig men Bjurnemark tror att tack vare många aktörers engagemang leder det till en bättre slutprodukt. Projektets bredd gör att många aktörer måste vara inblandade (Bjurnemark 2011).

Fredrik Åkesson, IKANO Fastigheter, anser att det är viktigt att utvecklingsprocessen sker i samverkan med Lunds kommun, eftersom han menar att detta inte är något som kommunen kan göra själv. Han tycker dock att det inte varit ett direkt samarbete utan ser det som en parallell samverkan mellan aktörerna. Han menar att man från IKANO Fastigheters sida ser det som en parallell utvecklingsprocess med växelvisa spår med Lunds kommun, där företaget har anpassat sig efter kommunens riktlinjer. Vidare menar Åkesson att interagerandet mellan kommun och företag har varit viktig men att utvecklingsprocessen varit långsam. Han ser det dock som positivt att kommunen i dag väljer att satsa på delprojekten var för sig men att det samtidigt finns en helhetsbild över projektet som de arbetar utifrån. Ett exempel på detta är att Lunds kommun valt att fokusera på att utveckla kvarteret Solbjer. Åkesson tror att det är i sin helhet som projektet blir starkt, och uppfattar att andan kring samarbetsprocessen runt Lund NE/Brunnshög är positiv (Åkesson 2011).

## 5 Analys och slutsats

I detta kapitel är vårt syfte att besvara vår frågeställning och pröva vår hypotes. Vår frågeställning är:

- Präglas utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög av privatoffentliga partnerskap?

Vi besvarar frågan genom att applicera vår teori på vårt valda fall. Inledningsvis analyseras Lund NE/Brunnshög utifrån *governance*. Sedan applicerar vi de två modellerna om privatoffentliga partnerskap på vårt fall. Vi avslutar analysen med att undersöka fallet utifrån stadspolitik. Kapitlet avslutas med att vi presenterar en slutsats med utgångspunkt i vår hypotes och frågeställning.

### 5.1 *Governance* och Lund NE/Brunnshög

Vi har diskuterat begreppet *governance* (se avsnitt 3.1) och översatt det till ”interaktiv samhällstyrning”, vilket innebär en komplex samhällstyrning där flera aktörer är inblandade och påverkar. Syftet med samarbetet är att det ska samla intressen och att aktörerna ska sträva mot samma mål (Montin – Hedlund 2009:7). När vi studerar översiktsplanen från år 1999 kan där ses en riktning som pekar på att fler aktörer ska inkluderas för att stärka utvecklingsprocessen och det färdiga projektet Lund NE/Brunnshög genom exempelvis Brunnshögsggruppen (Översiktsplan 1999:2). Även i Lunds kommuns ramprogram från år 2006 kan tendenser till denna typ av samarbete ses eftersom det i ramprogrammet beskrivs hur kommunen slutit avtal med flera representanter från näringslivet däribland IKANO Fastigheter (Ramprogrammet 2006:23)

Vidare kan begreppet *governance* förstås som att det skapas nätverk utanför formella och traditionella politiska institutioner (Dannestam 2009:28; Pierre – Sundström 2009:10). Brunnshögsggruppen kan vara ett exempel på detta. Den skapades i syfte att förstå det samlade intresset för att utveckla området men även för att utarbeta en ny organisation kring projektet (Översiktsplan 1999:2). Brunnshögsggruppen bestod av en rad olika aktörer, såväl offentliga som privata och hade en sammansättning som var olik den som oftast råder inom traditionella politiska institutioner. Som också nämns tidigare blir resultatet av *governance* en politik som drivs av det samspel som finns mellan de olika aktörerna. Eftersom aktörerna har olika referensramar, åtaganden och mål kommer den faktiska politiken att påverkas av detta (Montin – Hedlund

2009:13). Kommunen var initiativtagare till Brunnskögsgruppen, vilket kan tyda på ett intresse från kommunen att involvera fler aktörer för att de politiska besluten ska spegla de olika aktörernas intressen. Utifrån detta kan vi se att utvecklingsprocesserna av Lund NE/Brunnskög präglats av *governance*-baserade strukturer.

Begreppet *governance* kan sammanfattningsvis förstås som att det främst handlar om hur staten har förlorat sin roll som den enda auktoritativa aktören som sätter ramen för hur samhället ska styras (Montin – Hedlund 2009:12f). Förändringen belyses i Lunds kommuns översiktsplan från 2010. I översiktsplanen exemplifieras detta genom att kommunens möjligheter att styra utbyggnader och stadsförändringar har begränsats i och med att det skett en avreglering av bostadsmarknaden. Det påpekas dock i översiktsplanen att Lunds kommun fortfarande har kommunalt planmonopol och därför har befogenheter att själva styra mark- och vattenanvändningen inom kommunen (Översiktsplan 2010:39).

Det finns även forskare som anser att *governance* är ett nytt namn på ett gammalt fenomen och att dessa typer av strukturer har existerat under lång tid (Montin – Hedlund 2009:9). Lars Lavesson vid Lunds Universitet menar dock att samarbetet mellan Lunds kommun, Lunds Universitet och Region Skåne är något unikt. Han poängterar att det bara vid ett fåtal tillfällen tidigare existerat denna typ av samarbete mellan de olika politiska nivåerna (Lavesson 2011).

## 5.2 Privatoffentliga partnerskap och Lund NE/Brunnskög

### 5.2.1 Syfte med privatoffentliga partnerskap och Lund NE/Brunnskög

Som diskuteras tidigare (se avsnitt 3.2.2) bildas privatoffentliga partnerskap på grund av olika syften. Syftet kan bland annat vara finansiella skäl men också att det krävs en form av kunskapsutbyte. Ytterligare en orsak kan vara att frågan är för stor för att hanteras av endast en aktör och att frågan på så sätt kan få en internationell dimension (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:12). IKANO Fastigheter har en lång erfarenhet vad gäller byggnationer av fastigheter, både när det gäller bostäder och kontorslokaler. Företaget har även verkat på fastighetsmarknaden i Lund under en lång tid. Det gör att företaget har stora kunskaper om både byggbranschen i Lund men även om byggnadskonstruktioner (Åkesson 2011). Lunds kommun å andra sidan har information om markanvändning och om vilka lagar och regler som gäller i kommunen. Det är Lunds kommuns politiker som beslutar vilken urban utveckling som staden ska ha (Wallin 2011). På så sätt kan ett av syftena med

samarbete mellan Lunds kommun och IKANO Fastigheter vara informationsbyte, där kommunen är beroende av IKANO Fastigheter kunskapsområden samtidigt som företaget är beroende av kommunens information för att kunna lägga grunden för sina planer.

Forskningsanläggningarna MAX IV och ESS är lokala projekt men med internationella dimensioner. Anläggningarna är inte något som en aktör ensam kan driva igenom, det krävs därför samarbete mellan flera olika aktörer och i detta fall har samarbete främst skett mellan förvaltningar på olika nivåer (Wallin 2011). Miljön runtomkring forskningsanläggningarna ska vara levande och attraktiv vilket också är en faktor till att det krävs samverkan kring deras utveckling (Lavesson 2011). Både Region Skåne och Lunds kommun har fått EU-bidrag för att kunna genomföra projektet. Lunds kommun har fått bidrag för att kunna utveckla infrastruktur till och från området och regionen har fått bidrag för att kunna bygga forskningsanläggningen MAX IV (Bjurnemark 2011; Wallin 2011). EU är en part i samarbetet för att projektet är stort och kräver internationellt samarbete.

Både Erlander, Mörth och Sahlin-Andersson argumenterar för att det kan finnas finansiella syften med ett partnerskap (Erlander 2002; Mörth – Sahlin-Andersson 2006:12). Erlander menar att aktörer genom att lägga ihop sina maktbefogenheter och exempelvis ekonomiska resurser kan åstadkomma en större vinst (Erlander 2002). Detta stämmer väl överens med fallet Lund NE/Brunnshög, eftersom projektet på flera olika sätt har medfinansierare. Lunds universitet, Region Skåne och även andra aktörer stöder projektet finansiellt.

### 5.2.2 Två modeller över partnerskap och Lund NE/Brunnshög

Vi har introducerat två modeller om privatoffentliga partnerskap som vi applicerar på utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög. Utifrån den första modellen: Nätverk – en styrnings- och regleringsmodell (se avsnitt 3.2.3) analyserar vi om utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög präglas av nätverk det vill säga *governance*. Detta anser vi att projektet gör eftersom det är privata och offentliga aktörer samt frivilliga regler som styr samarbetet. Samarbetet sker inte endast över gränsen mellan privat och offentligt utan sker även mellan olika offentliga verksamheter. Det innebär att det finns ett samspel mellan olika förvaltningar såsom Tekniska nämnden, Stadsbyggnadskontoret, Byggnadsnämnden, Region Skåne och Lunds universitet. De privata aktörerna utgörs främst av olika fastighetsbolag. De frivilliga reglerna ska fungera som strategier, vilka ska innehålla gemensamma målformuleringar, riktlinjer och rekommendationer för projektet. I vårt fall är det översiktsplanerna och ramprogrammet som är de frivilliga reglerna. Det är dessa dokument som ska styra samarbetet mellan de privata och offentliga aktörerna genom att sätta upp politiska mål för projektet. Dessa politiska mål får aktörerna tolka och implementera på egen hand utan att några juridiska åtgärder vidtas. Samarbetet mellan dessa aktörer sker i en projektliknande form. Med detta menar vi att

samarbetet kommer att avslutas i samband med att projektet är slutfört. Detta är typiskt för privatoffentliga partnerskap. Ett exempel på detta är exploateringsföretaget Lundamark som Lunds universitet, Lunds kommun och Region Skåne grundat tillsammans och som kommer att avvecklas när tomtmarken som kallas *Science City* har blivit färdigbyggt.

Den andra modellen vi utgår från är: Olika dimensioner av privatoffentliga partnerskap (se avsnitt 3.2.4). Utifrån denna modell vill vi utläsa vilken partnerskapstyp som kännetecknar Lund NE/Brunnshög. Den samarbetsform som råder i utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög är varken tidsbegränsad eller icke-tidsbegränsad. Utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög är tidsbegränsad i och med att det direkta samarbetet mellan Lunds kommun, Lunds universitet, Region Skåne och IKANO Fastigheter kommer att avslutas när projektet är slutfört. Dock är Lund NE/Brunnshög ett projekt med en lång tidsram, dels eftersom planeringsfasen fortfarande är under arbete och dels därför att utförandet av projektet kommer ta lång tid. Det finns alltså inte någon bestämd tidsaspekt för vare sig samarbetet eller projektet. Samarbetet mellan de privata och offentliga aktörerna i utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög innehåller aspekter som gör att projektet kan klassificeras både som formellt och informellt. Samarbetet är inte formellt eftersom det saknar en gemensam verksamhetsplan och budget. Det samarbete som råder får dock en strukturerad och organiserad dimension genom de ramprogram och översiktsplaner som tagits fram av Lunds kommun för projektet. Struktur i samarbetet fås även genom det förarbete som Brunnshögsgruppen har gjort. Man kan dock säga att det råder en viss samordning av projektet genom Projektkontoret.

### 5.2.3 Problematik med privatoffentliga partnerskap och Lund NE/Brunnshög

Vi har i vår teoretiska diskussion om privatoffentliga partnerskap även tagit upp de problematiska aspekterna av partnerskapet (se avsnitt 3.2.5). Mörth och Sahlin-Andersson menar att det finns fyra dilemman angående privatoffentliga partnerskap vilka beror på att de olika aktörerna måste ses som suveräna parter. Vidare menar författarna att för att det privatoffentliga partnerskapet ska fungera måste det finnas en gemensam samordning där det finns möjlighet för aktörerna att påverka (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:25ff). Detta är något vilket även Jerker Bjurnemark anser, han menar att speciellt med ett projekt med den bredd som Lund NE/Brunnshög har, krävs en gemensam samverkan (Bjurnemark 2011). Vidare skriver Mörth och Sahlin-Andersson att varje aktör har olika mål och syften och att dessa kan komma i konflikt med de gemensamma mål som aktörerna skapar tillsammans. Författarna lyfter även fram att det krävs en anpassning från varje aktörs sida men att varje aktör även är i behov av att kunna arbeta självständigt (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:25ff). Både Christer Wallin på Lunds kommun, Jerker Bjurnemark på Region Skåne och Fredrik Åkesson på IKANO Fastigheter anser att de olika

aktörerna arbetar mot samma mål och att det finns en positiv anda runtomkring projektet (Bjurnemark 2011; Wallin 2011; Åkesson 2011). Dock kan skönjas en problematik mellan Lunds kommun och IKANO Fastigheter då Åkesson menar att projektet borde ha utvecklats snabbare av kommunen, något som kan tolkas som att det fanns en annan verksamhetsplan för projektet från IKANO Fastigheters sida. IKANO Fastigheter arbetade självständigt med att ta fram förslag till kommunen. Men när kommunen ständigt ändrade inriktning valde IKANO Fastigheter att vänta till det finns en tydligare helhetsplan för området (Åkesson 2011). Detta är något som även Mörth och Sahlin-Andersson berör angående partnerskaps avgränsning i form av tid och att den gränslöshet som ofta finns inom privatoffentliga partnerskap kan problematisera samarbetet (Mörth – Sahlin- Andersson 2006:25ff).

Mörth och Sahlin-Andersson diskuterar även privatoffentliga partnerskaps legitimitet och menar att det är viktigt att detta finns både utifrån och inifrån. Författarna anser att denna problematik främst uppstår då det är olika normer som råder inom partnerskapet. Även denna problematik kan ses i IKANO Fastigheters problem med att utvecklingsprocessen varit för långsam. Eftersom företaget är vinstdrivande och kommunen är en offentlig verksamhet styrs dessa av olika värden, vilket kan illustreras med att företaget vill, kan och måste agera fortare än Lunds kommun.

Även ansvarsaspekten menar Mörth och Sahlin-Andersson kan skapa problem för samarbetet, speciellt om det inte framgår vem som har ansvar för vad (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:25ff). I ramprogrammet från 2006 som Lunds kommun har tagit fram belyses frågan om ansvar, och kommunen menar där att varje aktör måste förstå att alla har ett gemensamt ansvar för projektet Lund NE/Brunnshög (Ramprogram 2006:14). Detta är dock något som inte framgår av de intervjupersoner som vi har träffat. Men eftersom Lunds kommun har valt att inrätta ett projektkontor vilket bland annat har syftet att se till projektets helhetsbild och arbeta som koordinator kan det diskuteras om inte det innebär att ansvaret ligger där.

### 5.3 Stadspolitik och Lund NE/Brunnshög

I stadspolitik framhålls att det lokala är av vikt eftersom det är en del av regionala, nationella och internationella sammanhang (Mukhtar-Landgren 2009:131). Lund NE/Brunnshög är ett lokalt utvecklingsprojekt men som även är betydande för Skåne som region, eftersom det finns förhoppningar främst från Region Skånes sida att bygget ska komma att generera ekonomiska vinster för regionen som helhet. Lund NE/Brunnshög har även en betydelse för Europa i och med de två forskningsanläggningarna MAX IV och ESS som planeras i området.

Vi har även i vår diskussion om stadspolitik (se avsnitt 3.3) introducerat begrepp som platsmarknadsföring och flaggskepp (se avsnitt 3.3.2). Lunds kommun bedriver en stadspolitik med ekonomiskt fokus. Detta gör kommunen

genom att satsa på olika urbana utvecklingsprojekt för att öka stadens konkurrenskraft och attraktivitet. Det som Lunds kommun vill åstadkomma med utvecklingsprojektet Lund NE/Brunnshög kan ses som en form av platsmarknadsföring, detta eftersom kommunen i sina översiktsplaner och ramprogram presenterar en önskan om att varumärket för Lund ska vara kunskapsdominerad verksamhet såsom utbildning, forskning och inom näringsliv. Varumärket som kunskapsstad ska locka människor och företag till staden (Ramprogrammet 2006:5).

Lund NE/Brunnshög kan även ses som ett flaggskepp för Lunds kommun. Genom den byggnation som planeras i nordöstra Lund kommer staden att expandera både när det gäller areal och antal bostäder samt antal arbetsplatser. Planerna på att bygga två världsledande forskningscentra i området ger även en prägel på området. Staden kommer genom detta att få ett nytt utseende och i stadsplaneringen ingår även byggandet av en spårvagnslinje.

Stadspolitik ska som tidigare nämnts förstås som kommunalpolitik med inslag av samverkan mellan olika politikkivåer och den privata sektorn. I Lund NE/Brunnshög ingår samarbetspartners från flera förvaltningsenheter och i och med Lunds universitet är även staten indirekt inblandad i utvecklingsprocessen. Projektet innefattar som redan konstaterats aktörer från den privata sektorn, främst fastighetsbolag däribland IKANO Fastigheter. Samtliga dessa aktörer samarbetar med utvecklingsprocessen i nätverksbaserade strukturer, vilket är ofta förekommande i stadspolitik. Samarbetet i dessa nätverk överskrider de traditionella politiska och administrativa gränserna som finns.

## 5.4 Slutsats

Vi anser med grund i vår ovanstående analys att samarbetet mellan Lunds kommun, Lunds universitet, Region Skåne och IKANO Fastigheter kring utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög präglas av privatoffentliga partnerskap, vilket betyder att vår hypotes stämmer. Samarbetet sker mellan privata och offentliga aktörer i syfte att inkludera fler samhällseliga intressen i projektet. Det handlar bland annat om ett samarbete präglad av *governance*- och nätverksstrukturer och även om en intensifierad stadspolitik.

I projektet Lund NE/Brunnshög finns en samverkan mellan olika förvaltningsnivåer, det vill säga mellan Lunds kommuns diverse förvaltningsenheter men även Region Skåne och staten medverkar i utvecklingsprocessen. Det råder ingen explicit hierarki mellan dessa offentliga samarbetspartners dock är det Lunds kommun som är den drivande aktören i utvecklingsprocessen. Det är även Lunds kommun som skapar förutsättningarna för att projektet ska kunna realiseras. Samarbetet mellan offentliga aktörer och fastighetsbolag däribland IKANO Fastigheter har också påverkat utvecklingsprocessen. IKANO Fastigheter har främst bidragit med sin kunskap inom byggnadsbranschen men i nuläget har företaget inte längre en aktiv roll i

utvecklingsprocessen. Företaget ser deras samverkan med Lunds kommun som ett parallellt samarbete och i dag väljer IKANO Fastigheter att avvakta. Detta tyder ytterligare på att utvecklingsprocessen kretsar kring Lunds kommuns initiativ. Därmed kan det diskuteras om aktörerna i det privatoffentliga partnerskapet ser på varandra som suveräna aktörer.

Lunds kommun har som avsikt att projektet Lund NE/Brunnshög ska bidra till att stadsdelen blir en attraktiv plats som lockar både företag och individer för att öka Lunds konkurrenskraft. Lund NE/Brunnshög kan ses som ett urbant utvecklingsprojekt där Lunds stadsmiljö förnyas. Visionen för Lund delas också av Lunds universitet och Region Skåne. Det finns förhoppningar om att den nya stadsdelen ska bli en tillväxtmotor när det gäller ekonomisk tillväxt och kunskapsfrämjande verksamhet för både Lund och regionen som helhet. Därför kräver detta stadsutvecklingsprojekt samverkan från olika aktörer genom nätverk och partnerskap.

Vi anser att det finns många möjligheter till vidare forskning inom detta område. Vi har med vår uppsats kartlagt samarbetsstrukturer vilka råder i samband med urbana utvecklingsprojekt och vi anser därför att det vore intressant att se konsekvenserna av dessa strukturer. Det kan exempelvis bedrivas forskning om de demokratiska aspekterna kring samarbete mellan offentliga och privata aktörer.



## 6 Referenser

### 6.1 Primärmaterial

#### 6.1.1 Intervjuer

- Bjurnemark, Jerker, 2011. Biträdande utvecklingsdirektör för Region Skåne. Intervju 2 maj 2011.
- Källqvist, Christer, 2011. Före detta projektansvarig för Lund NE/Brunnshög. Telefonintervju 19 maj 2011.
- Lavesson, Lars, 2011. Projektdirektör vid Lunds universitet. Intervju 5 maj.
- Wallin, Christer, 2011. Lunds kommunalråd och ordförande i byggnadsnämnden. Intervju 10 maj 2011.
- Åkesson, Fredrik, 2011. IKANO Fastigheter. Intervju 5 maj 2011.

#### 6.1.2 Offentliga dokument

- Fördjupad översiktsplan, 1999. *Brunnshögsområdet i Lund. Fördjupning av översiktsplanen. Lunds kommunfullmäktige.*
- Ramprogram, 2006. *Ramprogram 2006 för Brunnshögsområdet i Lund. Stadsbyggnadskontoret i Lund.*
- Översiktsplan, 2010. *Översiktsplan för Lunds kommun. Lunds kommunfullmäktige.*

## 6.2 Sekundärmaterial

### 6.2.1 Elektroniska referenser

Lunds kommun a = Lunds kommuns hemsida, Lund North East: From a higher point of view. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.lundne.se/Templates/intro.aspx?pageId=44>. Hämtdatum: 2011-05-22.

Lunds kommun b = Lunds kommuns hemsida, Översiktsplanering. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.lund.se/Bygga--bo/Oversiktsplan/>. Hämtdatum: 2011-05-22.

Lunds kommun c = Lunds kommuns hemsida, MAX IV. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.lund.se/Ideernas-Lund/Framtidssatsningar-i-Lund/Max-IV/>. Hämtdatum: 2011-05-22.

“Nätverk” i *Nationalencyklopedin*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.ne.se/nätverk>. Hämtdatum: 2011-05-22.

### 6.2.2 Skriftliga referenser

Dannestam, Tove, 2009. “*Stadspolitik i Malmö. Politikens meningsskapande och materialitet*”. Lund: Statsvetenskapliga institutionen, Lunds universitet. Doktorsavhandling.

Erlander, Ingemar, 2002. ”Partnerships and urban governance”. *International Social Science Journal*. Vol 54. Nr 172.

Esaiasson, Peter, et al., 2010. ”*Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*”. Stockholm: Norstedts juridik.

Lundquist, Lennart, 1993. “*Det vetenskapliga studiet av politik*”. Lund: Studentlitteratur.

Montin, Stig – Hedlund, Gun, 2009 “Governance på svenska”. Stockholm: Santérus Förlag.

Mukhtar-Landgren, Dahlia, 2009. ”Om gammalt och nytt i marknadsföringen av staden” i Stig Montin & Gun Hedlund (red.) *Governance på svenska*. Stockholm: Santérus Förlag, s. 129-158.

Mörth, Ulrika – Sahlin-Andersson, Kerstin (red.), 2006. ”*Privatoffentliga partnerskap. Styrning utan tvång och hierarkier?*”. Stockholm: SNS Förlag.

Pierre, Jon – Sundström, Göran (red.), 2009. ”*Samhällsstyrning i förändring*”. Malmö: Liber.

# Bilagor

## Bilaga 1 – Intervjufrågor

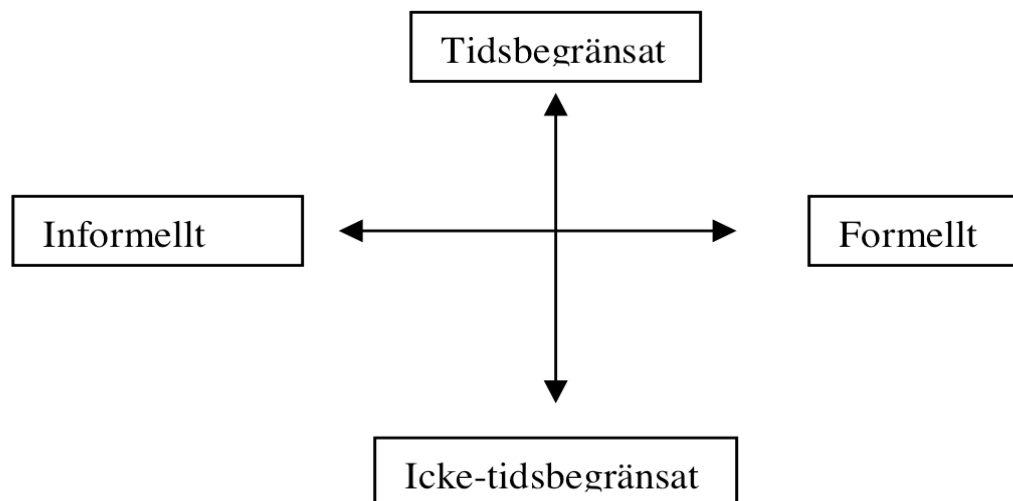
1. Vad arbetar du med och vad ingår i dina arbetsuppgifter?
2. Kan du kort berätta om utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög utifrån din organisations perspektiv?
3. Vilka samarbetspartners har din organisation haft under utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög?
4. Hur har samarbetsformerna mellan de olika aktörerna sett ut?
5. Vad är din organisations mål med att vara inblandad i utvecklingsprocessen av Lund NE/Brunnshög?

## Bilaga 2 – Figur över nätverk en styrnings- och regleringsmodell

	<b>Hierarki</b>	<b>Nätverk</b>
<b>Reglerare</b>	<i>Offentliga aktörer</i>	<i>Offentliga och privata aktörer</i>
<b>Typ av regler</b>	<i>Tvingande regler</i>	<i>Frivilliga regler</i>
<b>Styrmodell</b>	<i>Statscentrisk</i>	<i>Samhällsbaserad</i>
<b>Samarbete mellan Privata och offentliga</b>	<i>Korporativism (Lobbysim)</i>	<i>Partnerskap</i>

Figur 3.2.3. Nätverk – en styrnings- och regleringsmodell (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:22).

## Bilaga 3 – Figur över två dimensioner av privatoffentliga partnerskap



Figur 3.2.4. Två dimensioner av privatoffentliga partnerskap (Mörth – Sahlin-Andersson 2006:28).